

З М І С Т

КАМ'ЯНЕЦЬКА ДОБА (червень—листопад 1919 р.)

X. Як почалася боротьба соборним фронтом?

В Кам'янці перед приходом Галицької армії. Ситуація на Україні. Становище на українському фронті на початку липня 1919 р. і перехід Галицької армії на Велику Україну. Диктатура Петрушевича і закон Директорії про утворення окремого міністерства для Галичини. Відмова Петрушевича утворити єдиний український провід. Труднощі постачання армії. Нові плани правої опозиції і «Український Національно-Державний Союз». Лист повстанського отамана Григорієва до уряду У. Н. Р. 5

XI. Дуалізм влади й шукання порозуміння.

Компромісова тактика Наддніпрянського уряду і ліквідація загону Сіяка. Наступ Денікіна на Україну і його протиукраїнська політика. Розходження між Галицьким і Наддніпрянським урядом у ставленні до Денікіна. Проголошення парламентаризму урядом Мартоса і деклярація 12. серпня 1919 р. Повстанський рух на Україні. Демісія Б. Мартоса і новий уряд І. Мазепи. 30

XII. Зустріч з армією Денікіна і руїна українського фронту.

Напередодні вступу українського війська в Київ. Надзвичайна дипломатична місія П. Пилипчука до Варшави та його самочинні заяви. Відїзд військової делегації М. Омеляновича-Павленка на фронт для переговорів з армією Денікіна. Наказ українського командування на випадок зустрічі з денікінцями. Вступ українського війська в Київ і події 31. серпня 1919 р. Тактика командуючого Київським фронтом Кравса і його договір з Бредовом. Відступ нашого війська з Києва і початок занепаду українського фронту. Нападки газети «Стрілець» на С. Петлюру. Галицький уряд проти війни з Денікіном. 58

XIII. Війна з Денікіном і українська дипломатія.

Остання спроба порозуміння з денікінським командуванням на ст. Пост Волинський і наказ Денікіна про наступ проти української армії. Поліпшення відносин між Галицьким і Наддніпрянським урядом. Швейцарський комуніст Ф. Пляттен і переговори з російським совітським урядом про воєнну конвенцію проти Денікіна. Проект скликання передпарламенту У. Н. Р. Оголошення війни Денікінові. Міжнародна ситуація і соціалістична конференція в Люцерні. Українська делегація на Міровій Конференції в Парижі і сепаратна акція В. Панейка і С. Томашівського. Приїзд до Кам'янця голови паризької делегації Г. Сидоренка. «Причини невдачі Української Місії в Парижі» і зв'язок С. Петлюри з французькими політичними діячами. Нова місія до Варшави на чолі з А. Лівіцьким. Концепція М. Василька. 78

XIV. Листопадова катастрофа.

Нова ситуація на українському фронті на початку жовтня 1919 р. Махно руйнує заплілля денікінської армії. Українська армія ліквідує свій фронт проти большевиків. Нове загострення відносин між урядами Диктатури і Директорії. Нападки газети «Боротьба» на Є. Петрушевича. Початок боїв з армією Девікіна і сепаратна політика галицького командування. Приїзд Плятгена з Москви і відрядження уповноважених до XII. совітської армії. Державна нарада в Камянці 25. жовтня 1919 р. Тяжкий матеріально-санітарний стан нашої армії і заходи для його поліпшення. Військова нарада в Жмеринці. Сепаратний договір команди Галицької армії з Денікіном і катастрофа українського фронту. 106

ЗИМОВИЙ ПОХІД (6. грудня 1919 — 6. травня 1920).

XV. Ліквідація регулярного фронту і похід Наддніпрянської армії в вороже заплілля.

Відступ Наддніпрянської армії в район Проскурів — Старокосятинів. Евакуація Камянця. Відїзд Є. Петрушевича, А. Макаренка і Ф. Швеція за кордон. В дорозі між Камянцем і Проскуровом. «Пашківська республіка». Польська криводушність. Події в Проскурові та Війтівцях. Військова нарада в Старокосятиніві. С. Петлюра збирається за кордон. Переїзд уряду до Голубара. Виступ Волоха, Данченка і Божка. Ліквідація регулярного фронту. Любарська декларація уряду. Відїзд С. Петлюри у Варшаву. Початок Зимового походу. 135

XVI. Галицька армія на роздоріжжі.

«Нова політика» російських большевиків на Україні. Останні дні денікінської влади у Винниці. Мос побачення з Ю. Тютюнником у Лилівці. Договір 24. грудня 1919 р. про злуку обох армій. Відозва «Всеукраїнського Революційного Комітету». Нова хвиля українського радянськості. Боротьбисти і Волох. Плани українських соц.-революціонерів і нарада членів уряду У. Н. Р. в Літині. У Винниці перед приходом большевиків. Невдала подорож до армії. Нарада в Брацлаві. Перехід Галицької армії до большевиків. Відхід українських соц.-революціонерів від активної праці в уряді. Моя подорож до Камянця. 160

XVII. Народи членів уряду У. Н. Р. в Камянці.

Декларація 2. грудня 1919 р. і польський режим на окупованих українських землях. Українська Національна Рада в Камянці. Блок правих українських груп з представниками УПСР в Камянці. Настрої в українських колах за кордоном. Засідання ЦК УСДРП в Камянці. Проект «Тимчасового закону про державний устрій та порядок законодавства». Порозуміння між представниками УСДРП і УПСР. Плани С. Барана в каміанецькій Національній Раді. Приїзд польського міністра А. Мінкевича і його конфлікт з членами українського уряду. Постанови кабінету міністрів. Мій відїзд з Камянця. 180

XVIII. Моя подорож до армії. Кінець Зимового походу.

Між Камянцем і Ямполем. Відступ армії Бредова до Польщі. Моя зустріч з О. Удовиченком і наказ про формування окремої пішої бригади в Могилеві. План подорожі через Румунію. В Букарешті. Листи М. Шаповала, А. Макаренка і Г. Сидоренка. Українська еміграція за кордоном. Капела О. Кошиця. М. Остроградський. Перехід через Дністер на територію України і зустріч з Чорноморським полком. В тираспільській «Чека». Від Одеси до Умані. Невдача боротьбистів і кінець «Волохівщини». Повстання Чорноморського полка і галицької кінної бригади в Тирасполі. Подорож до Блісавета. Настрої на українському селі. Мій приїзд до армії і нарада в Ольгополі. Лист М. Шадлуна про стан польсько-українських переговорів у Варшаві. Виступ галицьких «червоних бригад» проти большевиків і кінець Галицької армії. Марш армії Зимового походу на зєднання з частинами Удовиченка. Бої з большевиками в районі між Вапняркою і Ямполем. Кінець і значіння Зимового походу. 198